

Proč knihovny potřebují centrální služby knihoven víc než Facebook nebo Twitter?

Martin Krčál

Moravská zemská knihovna v Brně

Co jsou centrální služby

- služby provozované na národní úrovni
- určené pro uživatele nebo pro celou síť knihoven
- front a backend služby
- úspora nákladů

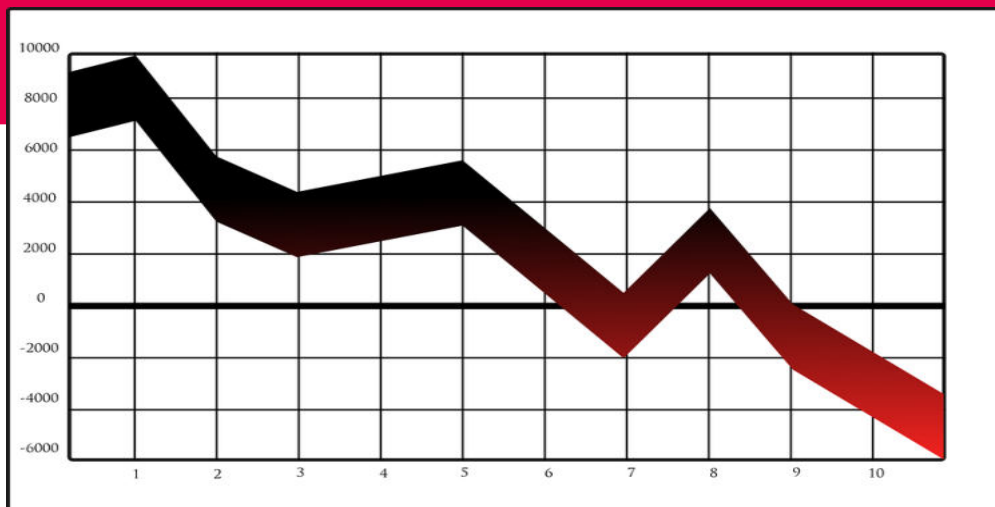

2000 - Google

CoolClips.com

Statistika návštěvnosti

- <https://echo24.cz/a/SRkuS/zajem-o-knihovny-klesa-stale-vice-ctenaru-to-ma-radeji-digitalne>
- statistiky na ipk.nkp.cz

Velké základní knihovny

		Knihovny počet	Pobočky počet	Knihovní fond v tis.	Čtenáři v tis.	Výpůjčky v tis.	Náklady na fond v tis. Kč	Zaměstnanci (úvazky celkem)
2014	Celkem	5 360	891	64 741	1 437	62 614	342 616	5 345
	NK ČR	1	0	7 014	30	650	38 128	475
	MZK	1	0	4 130	21	525	18 341	152
	Krajské knihovny	13	76	14 779	323	13 308	64 164	1 281
2015	Celkem	5 354	895	64 924	1 413	60 045	351 225	5 337
	NK ČR	1	0	7 104	28	614	47 029	459
	MZK	1	0	4 203	21	459	14 155	161
	Krajské knihovny	13	75	14 726	317	12 858	61 736	1 284
2016	Celkem	5 353	893	64 778	1 372	58 204	355 051	5 345
	NK ČR	1	0	7 192	27	573	49 682	454
	MZK	1	0	4 239	20	811	11 058	163
	Krajské knihovny	13	75	14 807	313	12 340	60 894	1 292
2017	Celkem	5 339	882	64 581	1 384	55 364	367 032	5 232
	NK ČR	1	0	7 276	25	536	51 992	455
	Moravská zemská knihovna	1	0	4 223	21	665	15 526	165
	Krajské knihovny	13	79	14 894	315	11 798	64 722	1 301,86

NK ČR – Národní knihovna ČR, MZK – Moravská zemská knihovna

Akademické knihovny 2008-2016

	Knihovny počet	Pobočky počet	Knihovní fond v tis.	Čtenáři v tis.	Výpůjčky v tis.	Náklady na fond v tis. Kč	Zaměstnanci (úvazky celkem)
2008 Celkem	128	964	12 745	446	3 367	241 049	961
2009 Celkem	121	972	13 454	439	3 415	215 582	951
2010 Celkem	120	991	13 067	471	3 860	236 571	1 058
2011 Celkem	104	311	13 001	454	4 116	250 548	919
2012 Celkem	107	248	13 178	426	3 896	234 894	922
2013 Celkem	104	239	13 015	436	3 740	352 587	928
2014 Celkem	62	178	12 613	385	1 705	283 982	843
2015 Celkem	65	178	12 665	366	1 776	245 507	850
2016 Celkem	65	177	12 460	487	1 609	232 180	855

Čím to je?

- vše je na internetu
- změna stylu práce
- jiné způsoby vyhledávání
- knihovny nejsou potřeba???

Z-generace

Hybridní knihovna

Klasická knihovna

- tradiční uživatelé
- nadšenci do knih
- lidé potřebující zázemí
 - studium
 - freelancers
 - ...
- vzdělávací akce

Online knihovna

- lidé, kteří nemají čas chodit do knihovny
- nejmladší generace
- chtějí mít vše na 1 klik
- neznají cenu informace

Co je pro mě knihovna?

- kvalitní zdroje a informace na jednom místě
- průvodce informacemi
- podpora osobnostního rozvoje
 - neformální vzdělávání
- místo pro setkávání

Roztříštěnost zdrojů

ExLibris
Primo

Summon™
Web-Scale Discovery

- univerzity a akademické knihovny, velké knihovny
- problém s množstvím zdrojů
- jak se v nich vyznat?
- dnes řeší discovery služby
- pouze zdroje vlastní instituce

Roztříštěnost zdrojů

- malé knihovny
- nekupují e-zdroje nebo málo
- množství volně dostupných zdrojů
- discovery služby jsou pro ně drahé
- propojení univerzitních zdrojů???

Jeden vstup do knihoven

- místo pro komunikaci s knihovnou
- je zde kompletní fond knihoven
- objednávání dokumentů
- online dostupnost dokumentů (digitalizace, licence)
- možnost vzdělávat se online
- rozvoj informačního vzdělávání
- možnost získat informaci (informační služby)
- důraz na kvalitu informací

Pobočky vs. síť

- Chceme fungovat jednotně jako síť knihoven s podporou online prostředí?
- Nebo chceme fungovat jednotlivě?

Co to pro nás bude znamenat?

- jasně definovat své služby
- sjednocovat postupy
- dělat věci společně
- sdílené činnosti (např. Obalkyknih.cz)
- dělat ústupky a kompromisy

Jsme specifická knihovna 😊

...a nebo si to jen myslíme?

Individuálně nebo dohromady?

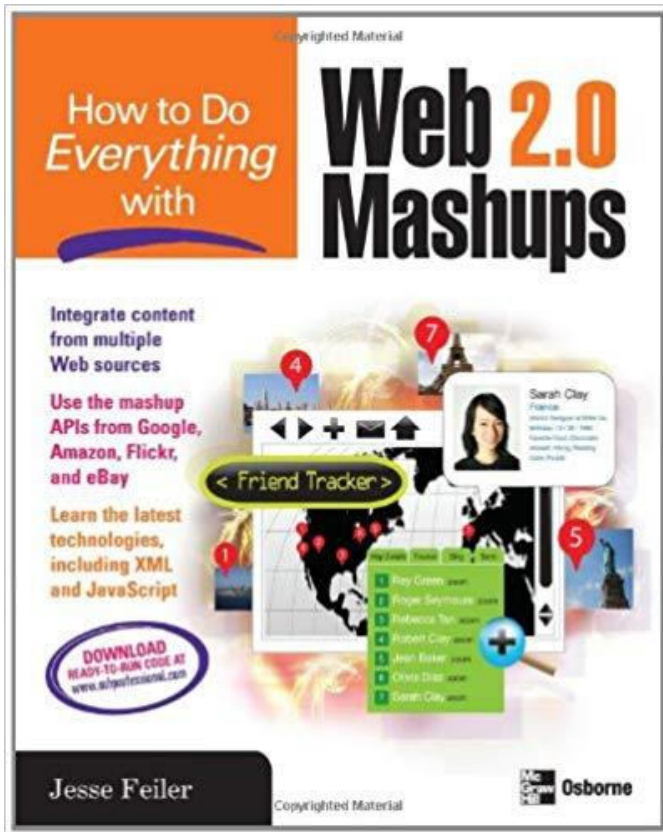

Problémy spolupráce

- kompromisy
- ne vše jde udělat na míru všem
- nutná standardizace
- komunikace
- vzdělávání a osvěta

Mashups

- propojování služeb
- data zpřístupňována novým způsobem
- zjednodušení pro uživatele

Mashups a CPK

OBÁLKY KNIH

SKČR
SOUBORNÝ KATALOG
ČESKÉ REPUBLIKY

ZÍSKEJ

i Ptejte se
knihovny

EDD

Zákony pro lidi.CZ

KNIHOVNY.CZ

NĀDK
Národní digitální knihovna

Katalogizace
beletrie

lokální DL

citace.com

**NU
ŠL**

fondy
knihoven

StaréMapy.cz

Dodržování standardů

- Kdo dnes dodržuje standardy?
- Ohýbáme je vlastním potřebám
- Neznáme je dostatečně
- Limity knihovních systémů
- Nestahujeme záznamy
- Staré a neopravené záznamy
- Nutno sledovat globální zájmy

Deduplikace záznamů

- problémy s identifikátory
- různě zkatalogizované dokumenty
- překlepy a chyby
- problematické série
- údaje zapsané ve špatných polích

Moderní centrální portál

- všechny služby knihoven z jednoho místa (výpůjčky, rezervace, prodlužování, MVS, infoslужby,...)
- napojení na různé zdroje pokrývající celé spektrum potřeb uživatelů
- moderní vyhledávání (jedno vyhledávací pole, indexace plných textů, obsahů, fasety, našeptávače,...)
- výsledky vyhledávání (zohlednění inspiračních seznamů, hodnocení uživatelů, výpůjček,...)

Oborové a regionální portály

TECH

Knihovny.cz

Umožnit **přístup** ke službám, fondům a informacím
o českých knihovnách **z jednoho místa**

KOMUKOLIV

KDYKOLIV

ODKUDKOLIV

Katalog beletrie a odborné literatury

Vypůjčte si knihy v knihovně nebo najděte informace online

Zadejte hledaný dotaz, např. název knihy

 HLEDAT

[Pokročilé vyhledávání](#)

NAJDETE U NÁS:

Vyhledávání v českých knihovnách a databázích

Zahraniční odborné a vědecké licencované publikace

Volně dostupné e-knihy ke stažení

Star Wars

Star Wars omnibus. Letopisy rytířů Jedi

Star Wars Rogue One : velký obrazový průvodce
Pablo Hidalgo

Star Wars. [Oddanost]
Timothy Zahn, 1951-

Star Wars. [Yoda : román z klonových válek. Temné setkání]
Sean Stewart, 1965-

Star Wars. Před probuzením
Greg Rucka, 1969-

Severská krimi

Oběť bez tváře
Stefan Ahnhem, 1966-

Terapeutka
Camilla Grebe, 1968-

Nechtění
Kristina Ohlsson, 1979-

Temná tajemství
Michael Hjorth, 1963-

Netopýř : první případ Harryho Holea
Jo Nesbø, 1960-

Víc než jen knihy

Informace o osobách
Základní údaje o autorech a dalších osobnostech

Mapy
Mapy a atlasy

Patenty
Patentové spisy, užité vzory, přihlášky vynálezů

Zákony
Aktuální znění českých legislativních dokumentů

Hudebniny
Noty, zpěvníky

Články
Články z časopisů, novin a sborníků

portál českých knihoven

Děkuji za pozornost

Martin Krčál
martin.krcal@mzk.cz

O portálu Knihovny.cz

[O portálu](#)
[Zapojené knihovny a zdroje](#)
[Historie portálu Knihovny.cz](#)
[Pro média](#)
[Ochrana osobních údajů](#)

Pro knihovny

[Jak se zapojit](#)
[FAQ \(pro knihovny\)](#)
[Materiály a nástroje pro knihovny](#)
[E-learningový kurz](#)
[Více o projektu Knihovny.cz](#)

O knihovnách

[Projekty knihoven](#)
[Služby knihoven](#)
[Významné akce knihoven](#)
[Ptejte se knihovny](#)

Hledáte pomoc?

[Zpětná vazba](#)
[Kontakty](#)
[Nápověda](#)
[FAQ](#)
[Možnosti přihlášení a registrace](#)

Knihovny.cz

Využijte komfort a jednoduchost prohledávání fondů desítek českých knihoven současně. Využijte služeb knihoven, objednávejte, stahujte - kdykoliv a kdekoliv.

Vyvíjí

Sledujte nás

© 2015 - 2018 [Moravian Library](#)
CPK v1.31.0

DISKUZE